

Jak optimálně nastavit veřejné zakázky na fotovoltaické elektrárny: Praktické rady pro starosty

Jak optimálně nastavit veřejné zakázky na fotovoltaické elektrárny: Praktické rady pro starosty

V době rostoucího zájmu o komunitní energetiku a udržitelné zdroje energie se mnoho obcí rozhoduje pro instalaci fotovoltaických elektráren (FVE) na veřejných budovách. Pokud není zajištěno optimální zadání a správný průběh výběrového řízení, může se proces zkomplikovat a výrazně prodloužit. Společnost DZ Dražice ve spolupráci s firmou Enado, lídrem na trhu fotovoltaických řešení pro obce, přináší starostům praktické rady pro efektivní přípravu veřejných zakázek na FVE.

1. Kvalitní zadání je základem úspěchu

Nesprávně definované zadání může vést k neuspokojivým výsledkům. Je důležité jasně specifikovat požadavky a očekávání, aby dodavatelé mohli připravit relevantní nabídky.

“Nastavit podmínky výběrového řízení na obci není vůbec jednoduchá záležitost. V poslední době jsme nuceni „jít po ceně“, ale obzvláště u takto složitých a technologicky poměrně náročných zakázek, jakou je FVE pro obecní budovy, se jedná o úkol ještě náročnější. Jak správně specifikovat podmínky, abychom našli spolehlivého partnera pro návrh řešení a výběr vhodné technologie, která zaručí bezproblémový provoz a efektivní využití energie ze Slunce? Bohužel ani zpracovaná studie stavebně technologického řešení nám nezaručí to nejvhodnější řešení. Navíc nemůžeme být v zadávání zakázky příliš konkrétní, abychom zachovali transparentnost.” říká Martin Pala, starosta obce Březová.

2. Neomezujte se při volbě kritérií hodnocení nabídek pouze na cenu

I když je cena důležitým faktorem, neměla by být jediným kritériem hodnocení. Doporučujeme zahrnout další 1–2 kritéria, která zamezí nepříjemnostem při realizaci či následném provozu - například dobu nástupu na servis nebo dobu trvání realizace.

3. Stanovte realistické servisní podmínky

Při stanovení doby nástupu na servis doporučujeme nastavit spodní hranici na 6 hodin. Kratší doba je často nereálná pro splnění a může vést k nesplnitelným závazkům.

4. Definujte minimální délky záruk na hlavní technologie

Je důležité v zadání uvést minimální požadované délky záruk na hlavní komponenty, jako jsou panely, střídače a baterie. Specifikace délky záruky jsou navíc jedním z parametrů dotačních titulů.

„Kvalitní technologie s dlouhou zárukou jsou základem spolehlivého provozu fotovoltaické elektrárny,“ vysvětluje DZ Dražice Radek Michálek ze společnosti DZ Dražice. „V rámci udržitelného investičního záměru, zvláště pokud jde o hospodaření s veřejnými penězi, je proto opravdu důležité si zvolit kvalitního dodavatele s dlouholetými zkušenostmi v oboru. Ten vám totiž poskytne dostatečnou záruku na jednotlivé komponenty a zároveň se na něj budete moci kdykoli obrátit s tím, že váš případný problém rychle a kvalitně vyřeší. Díky výrobě vlastní čisté energie a využití vhodného dotačního titulu se tak vložená investice obci brzy vrátí.“

5. Zajistěte aktuální a místně přizpůsobený projekt

Správná volba odborné firmy, která projekt zpracuje a připraví výběrové řízení, je klíčová. Projekt by měl odpovídat současným technologiím dostupným na trhu, stávající legislativě a být vytvořen se znalostí konkrétního místa. Technologie jdou rychle dopředu a neaktuální zadání parametrů fotovoltaických komponent může vést k nucenému výběru řešení, které není to nejvýhodnější.

6. Požadujte relevantní reference

Doporučujeme vyžadovat od dodavatelů alespoň tři povinné reference a případně ještě tři volitelné reference s důrazem na kvalitu provedených projektů. To pomůže ověřit zkušenosti a spolehlivost dodavatele.

„Pro úspěšnou realizaci projektu je klíčová nejen technická expertiza dodavatele, ale také jeho zkušenost s komplexním procesním řízením. Bez precizního zajištění veškerých administrativních náležitostí hrozí, že projekt FVE nebude úspěšně dokončen nebo uveden do provozu,“ upozorňuje Mikuláš Bindzar ze společnosti Enado s.r.o.

7. Trvejte na technické prohlídce místa realizace

Realizační firma by před podáním nabídky měla provést technickou prohlídku místa. Stejně jako byste nepodepsali smlouvu s firmou, která nacení fotovoltaickou elektrárnu na váš dům od stolu, ani rozsáhlý projekt, jako je obecní fotovoltaika, se bez terénního průzkumu neobejde. Důkladná obhlídka na místě pomáhá předcházet dodatečným úpravám v rozpočtu a změnám konečné ceny, a především zajišťuje technickou správnost celého řešení. Důležitá je také včasnost prohlídky, aby se do termínu odevzdání stihly vyřešit veškeré vzniklé dotazy a nejasnosti.

8. Způsob realizace: Design-Build (DB) vs. Design-Bid-Build (DBB)

Před zahájením projektu pečlivě zvažte nejvhodnější způsob jeho realizace.

Design-Build (DB)

Tento model zahrnuje nejen realizaci, ale i tvorbu projektové dokumentace v rámci jedné zakázky. Častěji se využívá u rozsáhlejších a komplexnějších projektů. Mezi hlavní výhody patří jedno výběrové řízení, kratší celková doba realizace, jednotná odpovědnost dodavatele a nižší riziko konfliktů mezi projekční a realizační fází. Tento přístup rovněž minimalizuje prostor pro vícenáklady. Na druhou stranu investor, resp. obec disponuje menší kontrolou nad návrhem a musí klást vyšší nároky na výběr dodavatele, který musí být schopen zajistit komplexní službu.

Design-Bid-Build (DBB)

Realizace probíhá ve dvou samostatných fázích – nejprve se připraví projektová dokumentace a až poté se soutěží zhotovitel stavby na jejím základě. Nevýhodou je nutnost vytvoření velmi kvalitní a detailní projektové dokumentace, aby se minimalizovala možnost vzniku vícenákladů. Projektant, který je odtržen od samotné realizace, má tendenci volit robustnější a tím i dražší řešení, než by bylo nezbytné.

Důležité je, aby byl projektant (případně osoba zajišťující výběrové řízení) k dispozici i při vyhlášení výběrového řízení, aby mohl pružně reagovat na případné dotazy a eliminovat nejasnosti, které by mohly způsobit zpoždění nebo zvýšení nákladů.

Aktuální situace v oblasti fotovoltaických elektráren pro obce a veřejnou správu

Komunitní sdílení energie umožňuje obcím efektivně využívat lokálně vyrobenou elektřinu z fotovoltaiky. Díky novele energetického zákona Lex OZE II mohou od roku 2024 sdílet elektřinu mezi více odběrnými místy a spotřebovávat elektrickou energii tam, kde je zrovna potřeba. Tento model snižuje náklady na elektřinu, zvyšuje energetickou soběstačnost a podporuje udržitelnost.

Vyrozenou energii lze sdílet s jakýmkoliv odběrným místem, například s městským úřadem nebo obecními bytovými domy. Pro instalaci fotovoltaiky na střechy bytových domů mohou obce využít aktuální dotace z programu NZÚ, které pokryjí až 70 % nákladů. Tento program tak umožňuje obcím nejen snížit energetické výdaje, ale také zvýšit využití obnovitelných zdrojů v bytovém fondu.

V roce 2024 byl ukončen program pro obce s podporou 75 %, ze který podpořil stovky obcí a měst. (16.2.2025)

<https://www.casopisczechindustry.cz/products/jak-optimalne-nastavit-verejne-zakazky-na-fotovoltaicke-elektrarny-prakticke-rady-pro-starosty/>